

**Handläggare**  
Ted Stalte  
Telefon: 08-508 29 319**Till**  
Kommunstyrelsen

## **Ökat ansvar till servicenämnden för centrala upphandlingar**

Uppdrag i budget för 2015

### **Stadsledningskontorets förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Centralupphandling blir normalförfarande för de avtalsområden som föreslås i föreliggande ärende.
2. Beslutet gäller med successiv start i samband med förnyade upphandlingar inom föreslagna avtalsområden.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att teckna avtal med servicenämnden gällande upphandling och avtalsförvaltning inom föreslagna avtalsområden.
4. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att besluta om förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut samt teckna avtal gällande föreslagna avtalsområden.
5. Stadens nämnder ska sammanställa en förteckning med gällande avtalstider inom föreslagna avtalsområden.
6. Stadens nämnder ska besluta för vilka avtalsområden de ska medverka i referensgrupper.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan:

1. Stadsdirektören ges i uppdrag att teckna avtal med serviceförvaltningen gällande upphandling och avtalsförvaltning inom föreslagna avtalsområden.
2. Stadsdirektören, med möjlighet till vidaredelegation, ges i uppdrag att besluta om förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut samt teckna avtal gällande föreslagna avtalsområden.

Lars Rådh  
Stadsdirektör

Anders Carstorp  
Biträdande stadsdirektör

### **Sammanfattning**

I samband med att kommunfullmäktige 2014-12-09 fattade beslut om budget för år 2015, gavs kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma i särskilt ärende med förslag på ytterligare avtalsområden där servicenämnden bör överta ansvaret för upphandling.

Servicenämnden, verksamhetsområde upphandling, har sedan år 2008 i uppdrag från kommunstyrelsen att upphandla och även att förvalta ramavtal för olika avtalsområden. KF har beslutat att dessa områden ska vara centralupphandlingar.

Stadsledningskontoret ger i föreliggande ärende förslag på ökat antal avtalsområden där centralupphandling bör vara normalförfarande.

De avtalsområden som föreslås är sådana där varorna/tjänsterna inte bedöms som specifika för en verksamhet inom en särskild nämnd, utan utgör ett stöd till respektive kärnverksamhet. Förslaget omfattar avtalsområden som berör många eller samtliga nämnder, för att vinsterna med centralt upphandlade ramavtal ska kunna uppnås.

Förfarandet med centralupphandling innebär att beslutet blir tvingande för stadens nämnder. Ansvaret för att tillhandahålla dessa varor/tjänster överförs från stadens nämnder till kommunfullmäktige, som i sin tur kan uppdra till annan, enligt förslaget kommunstyrelsen, att administrera uppdraget.

Stadsledningskontorets förslag är att servicenämnden, genom avtal med kommunstyrelsen, ska ges ansvaret för att upphandla och förvalta ramavtal för de föreslagna avtalsområdena. Stadsledningskontoret föreslår därför att stadsdirektören ges i uppdrag att teckna överenskommelse med serviceförvaltningen.

Hittills har stadens bolag och stiftelser inbjudits att delta i upphandlingar som omfattar generella varor/tjänster, och där det bedömts kunna vara av intresse för dessa att delta. Denna möjlighet

bör också ges framöver, även då kommunfullmäktiges beslut inte blir tvingande för bolagssektorn.

### **Bakgrund**

I samband med budget för år 2015 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att, i samråd med servicenämnden, kartlägga på vilka ytterligare områden servicenämnden bör överta ansvaret för upphandlingar.

Serviceförvaltningen, verksamhetsområde upphandling, har sedan tidigare i uppdrag, i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut 2008-03-03 § 23 (utl.2008:21), att upphandla och även att förvalta ramavtal för olika avtalsområden. I beslut av Kommunfullmäktige 2008-09-08 § 35 (utl.2008:137) kompletterades listan med larm och bevakningstjänster samt terminalglasögon. Beslutet om att dessa avtalsområden ska vara centrala innebär att samtliga nämnder i staden omfattas av dessa avtal och måste använda dessa. Endast kommunfullmäktige kan besluta om att avsteg detta.

Stadens bolag får inbjudan att delta i de centrala upphandlingarna och kan då välja att omfattas av avtalet.

De nuvarande centrala avtalen är:

- Annonsförmedling
- Arbetsanpassade glasögon
- AV-utrustning
- Bevakningstjänster
- Bilar<sup>1</sup>
- Budtransporter
- Dryckesautomater
- Leverans av elkraft<sup>2</sup>
- Förbrukningsmaterial
- IT-konsulttjänster
- IT-kringutrustning
- Litteratur
- Livsmedel
- Möbel- och kontorsflyttning
- Möbler
- Postförmedlingstjänster

---

<sup>1</sup> Pågår översyn, hanteras av finansavdelningen på stadsledningskontoret. Utredning av hantering av fordon inom kommunkoncernen (dnr 029-503/2014).

<sup>2</sup> Pågår översyn, hanteras av finansavdelningen på stadsledningskontoret. Elhandel (dnr 133-783/2015).

- Resebyråtjänster
- Stationstankning
- Taxiresor i tjänst
- Tidningar och tidskrifter/prenumerationsservice
- Tolkförmedlingstjänster
- Tryckeritjänster
- Tvätt- och textilservice
- Yrkeskläder och skor
- Cyklar och elcyklar<sup>3</sup>

Värt att notera är att vissa av ovanstående rubriker har kommit att ändra namn efter KF-beslutet år 2008 för att bättre motsvara den paketering som gjorts vid upphandlingstillfällena.

Den totala omsättningen för de centrala ramavtalen omfattade ungefär 1,2 mdkr under år 2014.

### **Ärendet**

Stadsledningskontoret ger i föreliggande ärende förslag på avtalsområden där centralupphandling bör vara normalförfarande.

Det finns inom staden flera avtalsområden som omfattar varor och tjänster och där behovet av dessa är relativt likartat över staden. Det finns starka affärsmässiga och administrativa skäl för att centralupphandling bör vara normalförfarande för sådana avtalsområden.

De avtalsområden som föreslås är sådana där varorna/tjänsterna inte bedöms som specifika för en verksamhet inom en särskild nämnd, utan utgör ett *stöd* till respektive kärnverksamhet. Förslaget omfattar avtalsområden som berör många eller samtliga nämnder, för att vinsterna med centralt upphandlade ramavtal ska kunna uppnås.

En annan utgångspunkt är också att det finns avtalsområden som staden ur ett strategiskt perspektiv bör styra i en särskild riktning för att uppnå kontroll och/eller enhetlighet, förutom de affärsmässiga och administrativa vinsterna.

Ytterligare ett övervägande som ligger till grund för förslaget till avtalsområden i föreliggande ärende, är att dessa är valda utifrån att de inte i sin helhet kan hänföras till en verksamhet inom en specifik nämnd. För vissa andra avtalsområden, som inte föreslås i detta ärende, kan det vara motiverat att de nämnder som ansvarar för en

---

<sup>3</sup> I samband med 2014 års budget tillkom upphandling av cyklar och elcyklar.

fråga i stort, även svarar för upphandling inom området. Sådana avtalsområden behandlas i särskild ordning<sup>4</sup>.

Som nämndes ovan innebär förfarandet med centralupphandling att KF:s beslut blir tvingande för stadens nämnder. Det innebär att i och med ett beslut om de föreslagna ramavtalsområdena, fråntas nämnderna rådighet över att upphandla motsvarande varor/tjänster. Istället läggs ansvaret för att tillhandahålla dessa varor/tjänster till stadens nämnder på kommunfullmäktige, som i sin tur kan uppdra till annan, enligt förslaget kommunstyrelsen, att administrera uppdraget.

Det centrala upphandlingsförfarandet föreslås gälla successivt från och med att nya upphandlingar genomförs inom de föreslagna avtalsområdena.

De förslag på avtalsområden som presenteras bör inte ses som statiskt, utan som en vidareutveckling av arbetet med stadens upphandlingsfrågor.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom stadsledningskontorets välfärdsutvecklingsavdelning, upphandlingsenheten. I samband med ärendet har samråd skett med serviceförvaltningen samt med övriga delar i staden genom stadens upphandlarnätverk, som representerar merparten av stadens förvaltningar och bolag. Samråd har även skett med stadsledningskontorets andra avdelningar.

Ärendet har behandlats i CESAM den 22 september 2015.

### **Stadsledningskontorets synpunkter och förslag**

Mot bakgrund av ovanstående föreslår stadsledningskontoret att Servicenämnden bör få ansvar för nedanstående avtalsområden. Servicenämnden föreslås få besluta om ett eller flera områden ska upphandlas via en inköpscentral.

Vid upphandling av föreslagna områden kan den så kallade paketeringen komma att ändras, det vill säga att ett avtalsområde delas upp alternativt slås ihop med något annat. Detta kan då medföra att upphandlingen ändrar namn, för att på bästa sätt

motsvara det som upphandlas. Dock föreslås respektive varu- eller tjänstekategori enligt nedan omfattas av centralupphandling.

- Inläsningstjänster
- Översättningstjänster Finska
- Översättningstjänster övriga språk
- Brandskyddsmaterial och tjänster
- Bemanning - administrativa tjänster
- Persontransporter inklusive skolskjuts
- Fruktleveranser
- Bokningstjänster för konferensanläggningar
- Blomsterskötsel omfattande inhyrning av skötsel och service<sup>5</sup>
- Bevakningstjänst, seriositetskontroll och kreditprövning
- Konsult uppföljandekontroll av etiska och sociala krav
- Teckentolksförmedling
- Kemikaliehanteringssystem
- Skyltar; yttre och inre<sup>6</sup>
- Krisberedskap och säkerhetskonsult

Stadsledningskontoret bedömer att förslagen innebär en positiv utveckling för staden genom de samordningsvinster som centralupphandling medför inom dessa områden.

Stadsledningskontoret vill särskilt betona vikten av att beställare från förvaltningar och bolag deltar i referensgrupper inför upphandlingar, för att med stadens samlade kunskap uppnå så bra ramavtal som möjligt för verksamheterna.

I det fall staden hamnar i ett avtalslöst läge för något av de föreslagna områdena, på grund av överprövning i domstol, har Servicenämnden ansvar att säkra att direktupphandling sker på ett korrekt och bra sätt i staden. Detta kan innebära att Servicenämnden direktupphandlar för hela staden när det är lämpligt, alternativt stödjer stadens verksamheter vid direktupphandling.

Stadsledningskontoret bedömer att Servicenämnden har bäst möjlighet att lösa eventuella problem som kan uppkomma, genom

---

<sup>5</sup> Trafikkontoret sköter om stadens blomsterprogram för gator, torg och vissa parker. Denna verksamhet kräver kompetenser såsom landskapsarkitekter och stadsträdgårdsmästare och utformningen kan variera säsongsvis utifrån stadens inriktning på olika teman. Detta ska därför undantas i denna centralupphandling.

<sup>6</sup> Trafikkontoret har ansvar för trafikanternas säkerhet och tillgänglighet och upphandlar trafik- och upplysningsskyltar för stadens gatunät, vägbyggen och övriga allmänna ytor. Stora krav ställs på reflexförmåga, beständighet m.m. Leveransförmågan hos leverantörerna är speciellt krävande. Detta ska därför undantas i denna centralupphandling. Även brandskyddsskyltar undantas.

god möjlighet till framförhållning och den samlade upphandlingskompetens som finns på Servicenämnden.

#### Ekonomiska och organisatoriska konsekvenser

De centrala upphandlingar som servicenämnden gör finansieras genom medel från kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget innebär att servicenämnden behöver utöka sina personella resurser för det utökade uppdraget. I övrigt bedömer stadsledningskontoret att förslaget inte innebär några personella förändringar i staden.

Stadens upphandlingsverksamhet har under året varit föremål för en större genomlysning. Resultatet av den genomlysningen kan komma att påverka hur upphandlingar organiseras i staden. Under 2015 genomfördes även en effektivitetsutredning av servicenämndens olika verksamhetsområden, däribland upphandling. Utredningen visade bland annat att ersättningsmodellen bör ses över.

Stadsledningskontoret föreslår med anledning av detta att finansiering av det utökade uppdraget till servicenämnden, i den omfattning som presenteras i föreliggande ärende, sker inom kommunstyrelsens budgetram. Frågan om förändringar i ersättningsmodell och finansiering föreslås utredas vidare inom ramen för pågående utredning av stadens upphandlingsverksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår att stadsdirektören, på samma sätt som idag, ges i uppdrag att teckna en särskild överenskommelse med serviceförvaltningen om ersättningen.